

**DIAGNOZA POTRZEB KULTURALNYCH MIESZKAŃCÓW ZAMBROWA
I PROPOZYCJE ODDOLNYCH KULTURALNYCH INICJATYW SPOŁECZNYCH**

**MIEJSKI
OSRODEK KULTURY
W ZAMBROWIE**

Miejski Ośrodek Kultury w Zambrówie

Zambrów, 2015

**[KULTURA
DOSTĘPNA**

**NARODOWE
CENTRUM
KULTURY**

**DOM
KULTURY+**

**MIEJSKI
OSRODEK KULTURY
W ZAMBROWIE**

*„Dofinansowano ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu
Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne 2015”.*

Publikacja opracowana w ramach projektu „Kultura po zambrowsku” dofinansowanego ze środków
Narodowego Centrum Kultury z Programu Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne 2015

Przedmiotowa publikacja została opracowana w ramach projektu „Kultura po zambrowsku”, realizowanego przez Miejski Ośrodek Kultury w Zambrowie, dofinansowanego ze środków Narodowego Centrum Kultury z Programu Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne 2015. Pierwsza część projektu ma na celu:

- zidentyfikowanie potrzeb kulturalnych i oczekiwań względem roli Miejskiego Ośrodka Kultury pośród mieszkańców Zambrowa
- zwiększenie zaangażowania mieszkańców w kreowaniu tożsamości kulturowej Zambrowa
- wzrost liczby wydarzeń kulturalnych inicjowanych oddolnie przez mieszkańców Zambrowa
- dostosowanie oferty Miejskiego Ośrodka Kultury w Zambrowie do rzeczywistych potrzeb ludności
- promowanie pośród mieszkańców Zambrowa postawy aktywnego uczestnika lokalnej kultury

Rezultatami jakościowymi zadania będą oprócz przedmiotowej diagnozy preferencji i potrzeb kulturalnych mieszkańców Zambrowa:

- oddolne inicjatywy kulturalne mieszkańców
- wzrost uczestnictwa mieszkańców Zambrowa w lokalnych wydarzeniach społecznych
- wzmocnienie emocjonalnego związku mieszkańców z miastem i jego kulturą

MIEJSKI OŚRODEK KULTURY W ZAMBROWIE

Na licencji CREATIVE COMMONS

Miejski Ośrodek Kultury w Zambrowie

ul. Wyszyńskiego 2a

18-300 Zambrów

e-mail : mok.zambrow@interia.pl

www: mokzambrow.pl

**[KULTURA
DOSTĘPNA**

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

DOM
KULTURY+

MIEJSKI
OSRODEK KULTURY
W ZAMBROWIE

„Dofinansowano ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne 2015”.

I. WSTĘP	5
II. DIAGNOZA STANU KULTURY W ZAMBROWIE NA TLE REGIONU I KRAJU	6
II.1 KRÓTKI RYS SPOŁECZNO-GOSPODARCZY ZAMBROWA	6
II.2 DZIEDZICTWO KULTUROWE ZAMBROWA	7
II.3 DZIAŁALNOŚĆ MOK W ZAMBROWIE ORAZ AKTYWNOŚĆ KULTURALNA MIESZKAŃCÓW NA TLE REGIONU I KRAJU	8
III. ANALIZA DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA KULTURY W ZAMBROWIE	10
III.1 SEKCJA MUZYCZNA	10
III.2 SEKCJA TANECZNA	11
III.3 SEKCJA TEATRALNA	12
III.4 SEKCJA PLASTYCZNA	14
III.5 BIBLIOTEKA I SEKCJA LITERACKA	14
III.6 GALERIA MOK	16
III.7 REGIONALNA IZBA HISTORYCZNA	17
III.8 KINO	19
III.9 SCENA TEATRALNA, KONCERTOWA I KABARETOWA	21
III.10 IMPREZY PLENEROWE	22
III.11 INNE FORMY	23
III.12 WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	24
IV. STAN KULTURY W ZAMBROWIE W OCZACH MIESZKAŃCÓW	25
V. PROPOZYCJE ODDOLNYCH INICJATYW LOKALNYCH	32
VI. WNIOSKI	35

**MIEJSKI
OŚRODEK KULTURY
W ZAMBROWIE**

I. WSTĘP

Zgodnie z założonymi celami projektu „Kultura po zambrowsku” podjęto się działań diagnostycznych w zakresie kultury wśród mieszkańców Zambrowa. Przedmiotowe opracowanie uwzględnia zarówno analizę danych historycznych i statystycznych dot. kultury w Zambrowie, jak i rezultaty konsultacji społecznych zrealizowanych w okresie od marca do maja 2015 roku.

W ramach pierwszej części właściwego opracowania dokonano analizy danych statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego z zakresu kultury – na ich podstawie zdiagnozowane zostały potencjalne szanse i zagrożenia w rozwoju tego sektora na obszarze Zambrowa i okolic, w szczególności w nawiązaniu do innych regionów kraju.

W kolejnej części przeanalizowane zostały dane historyczne w zakresie funkcjonowania Miejskiego Ośrodka Kultury w Zambrowie w latach 2012-2014. Na podstawie przyjętych przez Radę Miasta Zambrów sprawozdań, określone zostały trendy dot. preferencji mieszkańców w zakresie oferty MOK.

Trzecia część oparta została bezpośrednio o przeprowadzone konsultacje społeczne – podsumowane zostały wyniki ankiet udostępnionych mieszkańcom zarówno w formie elektronicznej, jak i papierowej.

Czwartą część poświęcono przedstawieniu zasygnalizowanych w ramach ankiet/spotkań pomysłów mieszkańców na lokalne inicjatywy. Na ich bazie również możliwe będzie zdiagnozowanie potencjalnych potrzeb mieszkańców.

Przedmiotowa diagnoza będzie bezpośrednio wykorzystana przy wyborze inicjatyw lokalnych zgłoszonych w ramach konkursu przez mieszkańców. Pozwoli ona dobrać zaproponowane projekty do faktycznych potrzeb społeczności Zambrowa. Nie mniej jednak, biorąc pod uwagę strategię rozwoju kultury dla miasta Zambrów, a także plany związane z tym obszarem na przyszłość, dokument będzie użyteczny również w przyszłości – zarówno dla Miejskiego Ośrodka Kultury w Zambrowie, władz miasta oraz wszystkich zainteresowanych rozwojem kulturalnym Zambrowa.

II. DIAGNOZA STANU KULTURY W ZAMBROWIE NA TLE REGIONU I KRAJU

II.1 Krótki rys społeczno-gospodarczy Zambrowa

Zambrów na koniec 2013 roku zamieszkiwało 22 451 osób, z czego dzieci i młodzież stanowiły ok. 18% populacji miasta, osoby produkcyjne – ponad 64%, a w wieku poprodukcyjnym niecałe 18%. Struktura wiekowa nie odbiega znacząco od średnich dla kraju, niemniej jednak osób w wieku emerytalnym jest tutaj średnio więcej, niż w województwie podlaskim. Wysoki (108) w stosunku do poziomów dla kraju (107) i województwa (105) jest dla Zambrowa współczynnik feminizacji. Pośrednio wynika on z przemysłowej historii miasta – jeszcze na początku XXI-ego wieku działały tu zakłady przemysłu bawełnianego, w których w większości pracowały kobiety.

Na koniec 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zambrowie zarejestrowanych było 1430 bezrobotnych mieszkańców Zambrowa. W mieście nadal odczuwa się niekorzystną sytuację gospodarczą w regionie. Obserwowany od paru lat kryzys gospodarczy w kraju, uwidacznia się także na lokalnym rynku pracy. Wśród zarejestrowanych bezrobotnych w 2014 r. mężczyźni stanowili 49%, a kobiety 51%. Spośród zarejestrowanych ok. 19% tj. 272 osoby nie ukończyły 25 lat. Natomiast grupa osób 50+ stanowiła ponad 24% (tj. 345 osób) ogółu bezrobotnych.

Na przestrzeni ostatnich lat najliczniejszą grupę wśród ogółu osób bezrobotnych w Zambrowie stanowili bezrobotni nie posiadający żadnego zawodu. Są to osoby, które nie posiadają świadectwa czy dyplomu ukończenia szkoły lub odpowiedniego kursu, oraz osoby, które nie posiadają udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie. Grupa bezrobotnych „bez zawodu” obejmuje głównie osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Biorąc pod uwagę zawód osób bezrobotnych niezmiennie na pierwszym miejscu plasuje się sprzedawca.

Zambrów, będący jednym miastem w powiecie, stanowi rynek pracy nie tylko dla swoich mieszkańców, ale też dla tej ludności zamieszkującej sąsiednie gminy, która nie utrzymuje się z rolnictwa. Zakładami zatrudniającymi największą liczbę pracowników w Zambrowie są: Zakład Produkcji Mleczarskiej Mlekpól i firma Keylite.

W 2014 r. w Zambrowie funkcjonowały 1932 podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON. Najwięcej podmiotów było zarejestrowanych w sekcji: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (27,59% ogółu podmiotów) oraz w sekcji budownictwo (15,06%). Znaczny odsetek (8,95%) stanowiły również podmioty zarejestrowane w sekcji opieka zdrowotna i pomoc społeczna oraz w sekcji przetwórstwo przemysłowe (8,75%).

II.2 Dziedzictwo kulturowe Zambrowa

Mimo że pierwsze wzmianki o miejscowości pochodzą sprzed ponad 700 lat, a prawa miejskie Zambrów otrzymał już w 1430 roku, to nie cechuje go bogate kulturowe dziedzictwo materialne. Jest to skutek burzliwej historii – na przestrzeni wieków miasto niszczyli w wyniku działań wojennych Szwedzi (XVII wiek), Rosjanie (XIX w.) i Niemcy (XX w.). W efekcie, najstarszym zabytkiem na terenie Zambrowa jest drewniana kapliczka cmentarna wzniesiona w 1795 roku. Założony w tym samym roku cmentarz obejmuje zresztą swym zasięgiem również inne zabytki: Kaplicę grobową Woyczyńskich – właściciele pobliskiej miejscowości, z ok. 1870 roku, grób powstańców 1863-64 oraz pomnik nagrobny wystawiony w 1948 r. ofiarom zbrodni hitlerowskich, wybudowany ze składek uzbieranych przez rodziny pomordowanych.

Mieszkańcy Zambrowa są szczególnie dumni z zabytkowego Kościoła pw. Świętej Trójcy - wybudowanego w 1879 roku, restaurowanego w latach powojennych i gruntownie przebudowanego w latach 90-tych XX wieku. Na terenie Kościoła znajdują się też o wiele starsze, bo pochodzące nawet z XVII wieku, zabytki ruchome: epitafia inskrypcyjne, monstrancja, puszki i kielichy mszalne.

Charakterystyczne dla Zambrowa są wojskowe budynki z czerwonej cegły, powstałe pod koniec XIX wieku. Zbudowane na potrzeby wojsk carskich pełniły w przeszłości rolę koszar i magazynów, a obecnie w większości są przeznaczone pod mieszkalnictwo. Część użytkowana jest też przez instytucje publiczne – szkoły, sąd, prokuraturę czy dom dziecka. Zambrowskie Koszary nadają też charakter południowej części miasta – wznoszą się wzdłuż drogi krajowej nr 63, dzięki czemu nie dają o sobie zapomnieć również przejeżdżającym tędy kierowcom.

Większość zambrowskich zabytków datowana jest na koniec XIX i początek XX wieku – kiedy powstawały budynki koszarowe w południowej części miasta, na północy budowano kamienice – 19 z nich w lepszym lub gorszym stanie stanowi zabudowę Placu Sikorskiego – dawnego miejskiego Rynku.

Mała liczba zabytków kontrastuje z bogatą historią miasta – tym bardziej ważne jest podnoszenie świadomości mieszkańców zarówno w zakresie istniejącego dziedzictwa, jak również tradycji i wiedzy historycznej. W szczególności powinno się uświadamiać mieszkańców w zakresie informacji nt. patronów ulic, przy których mieszkają – wielu z nich jest upamiętnionych tylko w Zambrowie, dlatego też młodsze pokolenia muszą ustrzec ich nazwiska od zupełnego zapomnienia w przyszłości.

II.3 Działalność MOK w Zambrowie oraz aktywność kulturalna mieszkańców na tle regionu i kraju

Miejski Ośrodek Kultury w Zambrowie jest zaledwie jednym z trzech domów kultury na terenie powiatu zambrowskiego (obok ośrodków w Rutkach i Szumowie). Biorąc pod uwagę fakt, że nie działa na tym obszarze instytucja kulturalna finansowana z budżetu gminy miasta Zambrów, MOK w Zambrowie zarówno dla gmin bez domów kultury (gm. wiejska Zambrów i Kołaki Kościelne), jak i ośrodków z obszarów wiejskich stanowi swoisty ośrodek referencyjny.

W przedmiotowym podrozdziale przedstawiono statystyki dotyczące działalności kulturalnej w Zambrowie, na tle województwa i kraju.

Tab. 1 Wybrane wskaźniki dotyczące bibliotek w Polsce, województwie podlaskim, Zambrowie w latach 2011-2013

Jednostka terytorialna	ludność na 1 placówkę biblioteczną [os.]			księgozbiór bibliotek na 1000 ludności [wol.]			czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności [os.]			wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach [wol.]		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Polska	3990	4072	4103	3439,0	3415,7	3402,0	168	168	167	18,6	18,9	18,5
Województwo podlaskie	4057	4105	4149	3882,9	3905,7	3894,0	130	127	122	20,4	20,4	20,4
Zambrów	11377	11322	11067	2381,7	2415,5	2460,5	130	130	127	22,3	20,8	20,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując liczbę ludności przypadającą na 1 placówkę biblioteczną należy zauważyć, że w Zambrowie na przestrzeni lat 2011-2013 uległa ona spadkowi o 2,72 punktu procentowego. Jest to tendencja odwrotna do sytuacji w Polsce i w województwie podlaskim i wiąże się ze zmniejszającą się liczbą mieszkańców Zambrowa. Księgozbiór bibliotek na 1000 ludności w mieście ulega corocznemu wzrostowi i na koniec 2013 r. wynosił 2460,5 woluminów. Biorąc pod uwagę wskaźnik czytelników bibliotek publicznych na 1000 ludności zauważyć można nieznaczny spadek w Zambrowie o 2,31 p.p. Podobną tendencję spadkową tego wskaźnika można zaobserwować w kraju i w województwie podlaskim. Ma to również przełożenie na liczbę wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika, która w Zambrowie na koniec 2013 r. wynosiła 20,6 woluminu.

Tab. 2 Komputeryzacja bibliotek w latach 2011-2013 w Polsce, województwie podlaskim w Zambrowie w latach 2011-2013

Jednostka terytorialna	komputery użytkowane w bibliotece ogółem			komputery użytkowane w bibliotece dostępne dla czytelników, podłączone do internetu		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Polska	39276	41181	43690	21857	22984	24428
Województwo podlaskie	1114	1190	1289	664	691	773
Zambrów	9	12	12	4	6	6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Biblioteki publiczne przeszły w ostatnich latach modernizację technologiczną i liczba komputerów w placówkach znacząco wzrosła. Na koniec 2013 r. czytelnicy w Zambrowie mieli do dyspozycji 6 komputerów z dostępem do Internetu.

Tab. 3 Działalność domów kultury w Polsce, województwie podlaskim, Zambrowie w latach 2011-2013

Jednostka terytorialna	imprezy			uczestnicy imprez			zespoły artystyczne		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Polska	185714	195070	206091	30750339	31483578	38106066	14092	15330	15514
Województwo podlaskie	6748	6992	7902	1145831	1097527	1487026	530	586	615
Zambrów	466	828	876	62730	49915	57388	10	12	11

Jednostka terytorialna	członkowie zespołów artystycznych			koła (kluby)			członkowie kół (klubów)		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Polska	226980	266533	265363	14270	16143	16861	330878	362448	390986
Województwo podlaskie	7568	8714	9069	403	527	566	9160	11058	13287
Zambrów	202	247	229	14	13	13	225	240	282

Źródło: Opracowanie własne

Miejski Ośrodek Kultury w Zambrowie w 2013 r. zorganizował 876 imprez w których uczestniczyło 57388 osób. Jednakże największą liczbę uczestników odnotowano w 2011 r. gdzie łącznie we wszystkich imprezach uczestniczyło 62730 osób. W Zambrowie liczba imprez i uczestników jest zróżnicowana w poszczególnych latach, natomiast w Polsce i województwie podlaskim liczba imprez z roku na rok wzrasta. W strukturze MOK w Zambrowie na koniec 2013 r. funkcjonowało 11 zespołów artystycznych na które składało się 229 członków oraz 13 kół (klubów) reprezentowanych przez 282 członków. W Polsce oraz województwie podlaskim liczba członków zespołów artystycznych oraz kół sukcesywnie wzrasta, natomiast w Zambrowie nie ma określonej tendencji.

Ponadto MOK w Zambrowie każdego roku przeprowadza kursy dla mieszkańców i tak w 2013 r. zorganizowano trzy kursy językowe w których uczestniczyło 45 osób oraz jeden kurs plastyczny, który ukończyło 13 osób.

Zambrów pod względem kulturalnym nie odbiega od średnich poziomów dla województwa podlaskiego i kraju – spadek niektórych wartości wskaźników najczęściej powoduje odpływ mieszkańców zagranicę i do większych miast, w mniejszym stopniu zależy natomiast od aktywności kulturalnej mieszkańców.

III. ANALIZA DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA KULTURY W ZAMBROWIE

Do analizy działalności Miejskiego Ośrodka Kultury w Zambrowie wykorzystano sprawozdania merytoryczne MOK z lat 2012-2014. Wybór takiej perspektywy czasowej jest nieprzypadkowy – od 2012 roku instytucja działa w nowoczesnej siedzibie przy ul. Wyszyńskiego 2a, w ramach której znajduje się dotychczas niedostępna mieszkańcom – sala widowiskowo-kinowa.

III.1 Sekcja muzyczna

W latach 2012-2014 w strukturach MOK funkcjonowały 4 sekcje muzyczne: Miejska Młodzieżowa Orkiestra Dęta, Zespół Instrumentalny „Camerata”, Studio Piosenki „Art” oraz Zespół Wokalny „Piccolo”.

MMOD działa od 1997r. Tworzą ją uczniowie zambrowskich szkół średnich oraz gimnazjów. Orkiestra stanowi uzupełnienie edukacji muzycznej dzieci i młodzieży (obok Państwowej Szkoły Muzycznej w Zambrowie), jest alternatywą dla spędzania czasu wolnego, kształtuje odpowiedzialność za pracę w grupie, a także daje możliwość zaistnienia w lokalnej społeczności. Kształtuje także wychowanie społeczne i patriotyczne młodzieży. Poprzez liczne koncerty umuzykalnia środowisko lokalne, promuje miasto Zambrów podczas swoich występów na paradach, festiwalach i konkursach w kraju i za granicą. W ramach edukacji muzycznej prowadzone są sekcje: trąbki, puzonu i tuby, instrumentów perkusyjnych, klarnetu i saksofonu, a także taneczna i choreograficzna. Każdego roku w cotygodniowych próbach oraz koncertach uczestniczy kilkadziesiąt osób. Liczba uroczystości/koncertów z udziałem Orkiestry w ostatnich latach pozostaje na stałym poziomie – od 16 do 18 publicznych występów rocznie (zarówno w Zambrowie, innych regionach kraju, jak i za granicą).

Fot. 1 Miejska Młodzieżowa Orkiestra Dęta w Zambrowie

Zespół instrumentalny „Camerata” działa od 2001 roku. W skład zespołu wchodzi absolwenci i uczniowie PSM I stopnia im. Witolda Lutosławskiego w Zambrowie. W zespole występuje rotacja członków z przyczyn obiektywnych (np. podjęcie nauki w innym mieście, zmiana zainteresowań itp.). Liczba członków zespołu waha się od 6 do 10. Grupa w analizowanym okresie uświetniała swoimi występami od 5 do 10 uroczystości rocznie.

Studio Piosenki „Art” skupia uzdolnioną wokalnie młodzież w wieku gimnazjalnych. W ramach zajęć wokalnych uczestnicy uczą się wielu zróżnicowanych piosenek doskonaląc dykcję, emisję głosu, interpretację, pracę z mikrofonem. Celem zajęć wokalnych jest rozbudzanie wśród młodzieży uczestniczących w kółku, zainteresowań wykraczających poza obowiązujący program nauczania, rozwój ambicji oraz wyłonienie uczniów ze szczególnymi zdolnościami. W roku 2014 na zajęcia uczęszczało 8 osób.

Fot. 2,3 Studio Piosenki „Art” i Zespół instrumentalno – wokalny CAMERATA

Najkrócej działającą formacją muzyczną przy MOK w Zambrowie jest zespół wokalny „Piccolo”. Charakter zajęć jest tożsamy z tymi dla studia „Art”, z tymże grupę tworzą dzieci w wieku przedszkolnym. Młodzież z obydwu grup ma okazję występować przed szeroką publicznością m. in. podczas największej miejskiej imprezy - Dni Zambrowa.

Biorąc pod uwagę populację mieszkańców Zambrowa, oferta MOK w zakresie edukacji muzycznej jest stosunkowo bogata, jednakże będzie poszerzona o nowe możliwości dla osób dorosłych i starszych(obecnie utworzony został chór uniwersytecki dla Studentów Uniwersytetu III Wieku), a także grup łączących wszystkie grupy wiekowe. Myśli się o stworzeniu profesjonalnej pracowni muzycznej wyposażonej w sprzęt muzyczny i instrumenty. Inicjatywa ta adresowana jest do muzyków amatorów, a w przyszłości planuje się stworzenie zambrowskiego big-bandu.

III.2 Sekcja taneczna

W 2014 roku przy MOK funkcjonowały trzy sekcje taneczne: Grupa Taneczna Mażorettek, Klub Tańca Nowoczesnego oraz Klub Tańca Towarzyskiego. W 2012 roku działał również Klub Tańca C-walk, jednak ze względu na podobieństwo tej formy do niektórych stylów tańca nowoczesnego, zrezygnowano z prowadzenia oddzielnej grupy dla tej aktywności tanecznej.

W ramach Mażoretek działają: grupa młodsza (ENIGMA mini dla dziewcząt od 9 do 12 lat) oraz starsza (dziewczęta powyżej 12 lat). Obydwie grupy raz w tygodniu spotykają się na próbach, podczas których każdego roku przygotowywana jest minimum jedna choreografia. Starsza grupa (20 osób – grupa podstawowa, 6 osób – grupa rezerwowa) bierze udział w wyjazdowych warsztatach artystycznych oraz krajowych i międzynarodowych prezentacjach mażoretek. Obydwie grupy w miarę zaawansowania występują również u boku Miejskiej Młodzieżowej Orkiestry Dętej, uświetniając publiczne występy na terenie miasta, w kraju i zagranicą.

Od 2014 roku przy MOK działa Klub Tańca Nowoczesnego, który zastąpił spójny tematycznie Klub Tańca Współczesnego. Co tydzień dzieci i młodzież pod opieką profesjonalnego instruktora tańca uczą się choreografii w takich stylach jak: hip-hop, house czy locking. W ostatnim roku w ramach Klubu działały grupy: początkująca do 11 roku życia, początkująca powyżej 12 roku życia oraz średnio-zaawansowana powyżej 12 roku życia. Grupy mają okazję każdego roku zaprezentować się również przed szeroką publicznością, m. in. w ramach Dni Zambrowa.

Fot. 4,5 Klub Tańca Towarzyskiego i Nowoczesnego

Przy Miejskim Ośrodku Kultury w Zambrowie od 2012 roku funkcjonuje również Klub Tańca Towarzyskiego, w ramach którego pod okiem instruktora ćwiczy każdego roku od 30 do 60 dzieci ze szkół podstawowych w 3 grupach tanecznych: początkującej, średniozaawansowanej i zaawansowanej. Tancerze oprócz udziału w cotygodniowych warsztatach/próbach, co jakiś czas uczestniczą również w turniejach i pokazach lokalnych oraz regionalnych. Raz w tygodniu odbywa się również kurs tańca towarzyskiego dla dorosłych.

III.3 Sekcja teatralna

W strukturach MOK prężnie działają trzy grupy teatralne: Teatr Form Różnych, Teatr Młodego Aktora oraz Teatr Eksperymentalny.

TFR jest najdłużej działającym w Zambrowie teatrem – przez 15 lat zrealizował już ok. 400 występów, z udziałem prawie 150 osób, w wieku od 9 do 82 lat. Tematyka przedstawień jest różnorodna, od satyry przez poezję, bajki dla dzieci, komedie aż po folklor,

piosenki biesiadne, cygańskie czy też inne okolicznościowe. Każdego roku, Teatr uświetnia po kilkanaście imprez okolicznościowych, nie tylko w Zambrowie, ale również w całym województwie podlaskim.

Teatr Młodego Aktora, w zależności od sezonu artystycznego skupia od 10 do 20 młodych osób, w wieku od 12 do 19 lat. Dzięki cotygodniowym próbom, każdego roku przed szeroką publicznością udaje się wystawić po kilka przedstawień opartych na światowych kanonach literatury, dzięki czemu młodzież zyskuje nie tylko umiejętności aktorskie i recytatorskie, ale również nabiera pewności siebie i nabywa umiejętności występów publicznych.

Fot. 6,7 Teatr Młodego Aktora

Teatr Eksperymentalny istnieje od 2012 roku i skupia dzieci w wieku od 5 do 12 lat. W pierwotnej wersji grupa docelowa była szersza i obejmowała dzieci w wieku od 4 do 13 lat, jednak z czasem zawężono ją do grupy wiekowej 4-8. W praktyce obecna koncepcja zakłada edukację artystyczną najmłodszych poprzez formy teatralne – dzieci każdego roku będą prezentowały po 2 sztuki teatralne dla dzieci.

Obecną ofertę MOK w Zambrowie w zakresie teatru należy uznać za nasyconą – wszystkie grupy wiekowe mają możliwość kształtowania swoich pasji aktorskich, a ze względu na amatorski charakter form, trudno jest zwiększyć liczbę wystawianych spektakli. W kontekście przyszłych potrzeb członków sekcji teatralnych, na pewno warto jest pomyśleć nad możliwością wprowadzenia warsztatów z profesjonalnymi aktorami oraz wspólnych wizyt w teatrach profesjonalnych, celem ulepszania warsztatu aktorskiego.

III.4 Sekcja plastyczna

W ramach sekcji plastycznej w 2014 roku przy MOK funkcjonowały: pracownia plastyczna, pracownia plastyczna dla młodzieży, pracownia lalek, pracownia malarstwa sztalugowego oraz pracownia tkanin. W ramach zajęć organizowanych w poszczególnych pracowniach organizowane były różne grupy wiekowe, dzięki czemu możliwe było dobranie stopnia trudności i tematyki warsztatów. Dzięki istniejącej w strukturach MOK Galerii, efekty twórczości utalentowanych mieszkańców Zambrowa mogą być prezentowane przed szeroką publicznością.

Oferta MOK w zakresie sztuk plastycznych jest dość bogata – docenić należy również funkcjonowanie Pracowni Tkanin, która pośrednio nawiązuje do historycznych tradycji Zambrowa związanych z przemysłem bawełnianym. Biorąc pod uwagę cały sektor sztuk wizualnych, należy rozważyć wprowadzanie na stałe lub okresowo takich form jak: fotografia, rzeźba czy tradycyjne formy rękodzielnicze.

III.5 Biblioteka i sekcja literacka

W strukturze MOK decyzją Rady Miasta funkcjonuje również Miejska Biblioteka Publiczna. Dysponuje ona własną infrastrukturą – przy ul. Wyszyńskiego 2 (samodzielna siedziba główna) oraz od listopada 2014 – przy al. Wojska Polskiego 25 (filia dla mieszkańców południowej części miasta – obejmuje część budynku, w której znajdują się również Regionalna Izba Historyczna oraz Centrum Wolontariatu). W skład głównej Biblioteki wchodzi: Oddział dla Dorosłych, Oddział dla Dzieci oraz od 2014 roku – Dział Pedagogiczny, który przejął księgozbiór po zlikwidowanej w tym samym roku Biblioteki Pedagogicznej w Zambrowie.

Tab. 4 Podstawowe dane nt. działalności Miejskiej Biblioteczki Publicznej w Zambrowie w latach 2012-2014

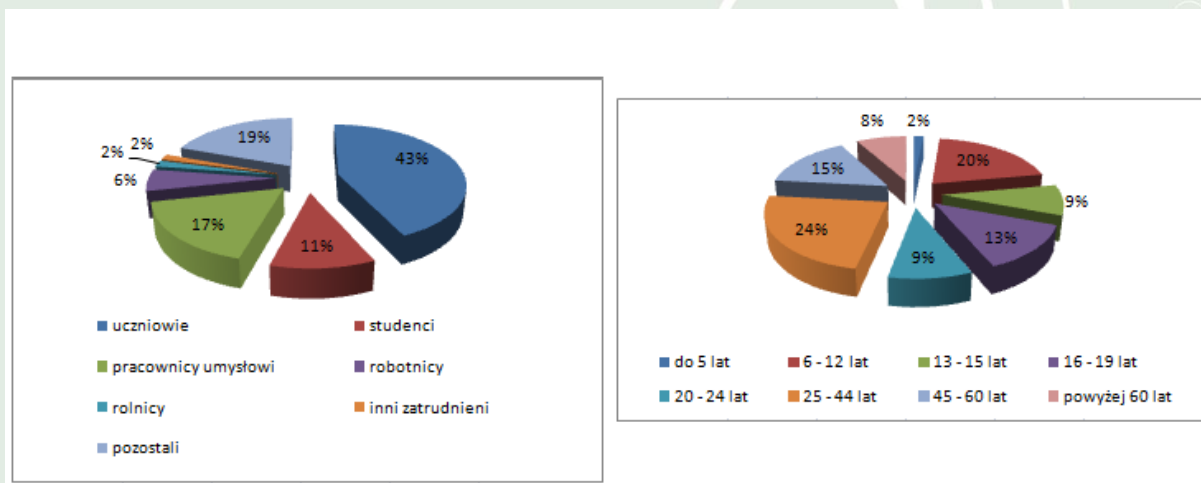
Rok	Księgozbiór	Użytkownicy zarejestrowani	Liczba odwiedzin wypożyczalni	Liczba odwiedzin czytelników i pracowni komputerowych	Liczba wypożyczeń	Liczba komputerów dla czytelników
2012	54 695	2 955	16 475	3 397	59 350	4
2013	55 241	2 855	17 831	5 995	58 916	4
2014	60 699	2 828	17 314	5 880	61 165	9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań merytorycznych MOK w Zambrowie z lat 2012-2014

Jak widać na powyższym zestawieniu, liczba zarejestrowanych użytkowników Biblioteki każdego roku maleje (po 2 latach nie korzystania z biblioteki, karta czytelnika jest usuwana z zasobu bibliotecznego). Mimo malejących z tego powodu: liczby odwiedzin wypożyczalni i czytelników, w 2014 roku znacząco wzrosła liczba wypożyczeń – dotyczyło to w szczególności literatury innej, jednak wpływ na ten wzrost miał również nowy księgozbiór w ramach Działu Pedagogicznego.

Najwięcej wypożyczeń w 2014 roku dotyczyło literatury pięknej dla dzieci i literatury pięknej dla dorosłych.

Rys. 1 Struktura społeczna osób wypożyczających książki w Miejskiej Bibliotece w Zambrowie w 2014 r. w podziale według wieku i zatrudnienia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań merytorycznych MOK w Zambrowie z lat 2012-2014

Jak wynika z powyższych wykresów, najliczniejszą grupę zambrowskich czytelników w 2014 r. stanowiły osoby w wieku 25-44 lata, których procentowy udział w ogólnej liczbie czytelników wynosił 24%. Kolejną liczną grupą były dzieci w wieku 6-12 lat (20% ogółu czytelników) oraz osoby 45-60 lat (15% ogółu czytelników). Natomiast biorąc pod uwagę podział według zatrudnienia, możemy zauważyć, że najwięcej bo 43% stanowili uczniowie. Wysoki odsetek czytelników stanowiła również grupa pracowników umysłowych (17% ogółu czytelników). Najmniej liczną grupą byli rolnicy i inni zatrudnieni, którzy stanowili odpowiednio po 2% ogółu czytelników. Niski odsetek rolników wynika raczej z faktu, iż niewielka liczba ludności miasta zajmuje się rolnictwem.

W ramach Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zambrowie działa Dyskusyjny Klub Książki dla Dorosłych, który funkcjonuje od marca 2012r. Członkowie Klubu spotykają się raz w miesiącu w budynku Centrum Kultury, gdzie mają do dyspozycji salę konferencyjną oraz mogą korzystać z multimedialnego projektora w trakcie omawiania lektury. Członkami DKK są miłośnicy literatury, którzy wymieniają się poglądami, spostrzeżeniami na temat przeczytanych książek. Klub ma swój profil na Facebooku, gdzie zamieszczane są informacje o spotkaniach, publikowane są recenzje omawianych książek i fotorelacje. Na spotkaniach odbywają się także wirtualne dyskusje z autorami i miłośnikami dobrej literatury.

Członkowie DKK nie tylko dyskutują o książkach, ale piszą też recenzje, które są publikowane przez Instytut Książki. Zambrowski DKK może pochwalić się sukcesami recenzenckimi: w 2012 r. recenzje dwóch książek zostały wyróżnione przez Instytut Książki, zdobywając tytuł recenzji miesiąca. Recenzja książki Sofi Oksanen „Oczyszczenie” napisana przez moderatorkę zambrowskiego DKK zwyciężyła w konkursie organizowanym przez Instytut Książki na najlepszą recenzję roku 2012.

Zambrowski DKK został wyróżniony przez Książnicę Podlaską i zaproszony do prezentacji działalności klubu na szkoleniu dla moderatorów DKK z całego województwa,

które odbyło się w maju 2013 r. Moderatorka zaprezentowała dorobek klubu w formie prezentacji multimedialnej.

W ramach MOK w Zambrowie funkcjonuje też Salon Literacki „Pozytywka” – są to zajęcia w ramach Pracowni Literatury na Uniwersytecie Trzeciego Wieku. Koncepcja zajęć dla słuchaczy UTW ma na celu rozbudzić ich zainteresowania literackie, wzbogacić wyobraźnię i wrażliwość literacką, zainspirować do dyskusji, sprowokować do poszukiwań literackich, do podjęcia próby zapisywania swoich refleksji w formie poetyckiej. Zajęcia stały się niecodzienną, twórczą formą spotkania z drugim człowiekiem poprzez słowo, metaforę, dialog, interpretację, dzielenie się refleksjami, wspólne poszukiwanie znaczeń i kontekstów interpretacyjnych.

Mimo że każdego roku w Polsce obserwujemy spadek liczby osób, które sięgnęły przynajmniej raz w roku po książkę, biblioteka cały czas stanowi ważną rolę w życiu kulturalnym mieszkańców Zambrowa.

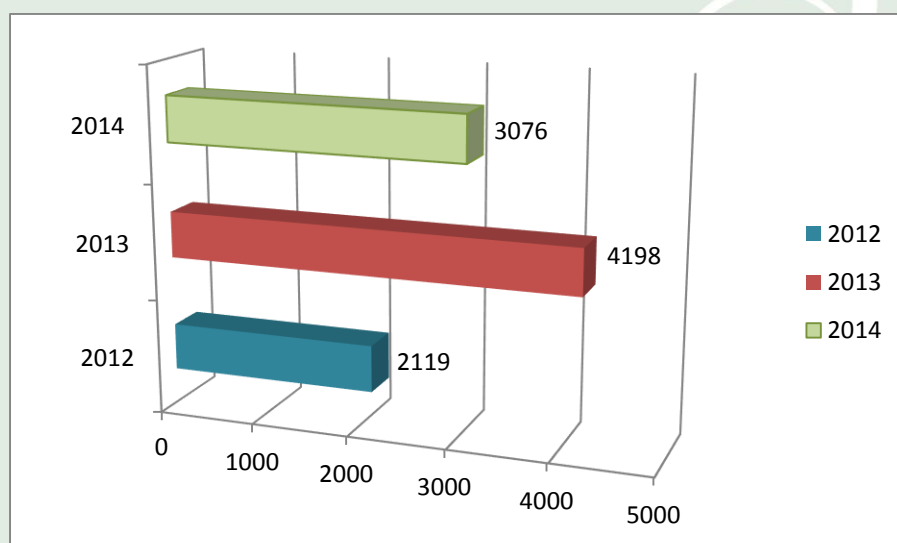
III.6 Galeria MOK

W Centrum Kultury w Zambrowie działa również Galeria „Labirynt”, w ramach której mieszkańcy mogą oglądać zarówno efekty twórczości lokalnych artystów (w tym osób działających w ramach sekcji plastycznej MOK), jak i współpracujących z MOK twórców z innych regionów kraju.

Fot. 8,9 Galeria Miejskiego Ośrodka Kultury w Zambrowie

Rys. 2 Liczba odwiedzających wystawy czasowe w Galerii MOK w Zambrowie w latach 2012-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań merytorycznych MOK w Zambrowie z lat 2012-2014

Powyższy wykres przedstawia liczbę odwiedzających Galerię MOK w latach 2012-2014. Po gwałtownym wzroście liczby odwiedzających w roku 2013, pomimo zwiększenia liczby wystaw (11) w 2014 roku wystawy w MOK odwiedziła mniejsza liczba gości – jednocześnie średnia liczba odwiedzających wystawę była niewiele większa, niż w roku 2012 (kiedy miało miejsce tylko 8 wystaw). Widać więc duże wahania w zakresie liczby odwiedzających wystawy w MOK w ostatnich latach - może to wynikać z tematyki wystaw (w 2013 roku największym zainteresowaniem cieszyły się ekspozycje E. Wróblewskiej w zakresie grafiki, rysunku i malarstwa oraz S. Krzyżewskiego - malarstwo – obejrzało je po ponad 700 osób), ale też innych niezależnych od strony artystycznej czynników (różne lokalizacje w ramach budynku). Mimo wahań, ofertę Galerii MOK od momentu jej funkcjonowania w nowej siedzibie Centrum Kultury należy uznać za interesującą – w stosunku do populacji Zambrowa, liczba odwiedzających była bardzo duża (w 2013 roku średnio co piąty mieszkaniec odwiedził miejscową galerię sztuki).

III.7 Regionalna Izba Historyczna

Od kilkunastu lat przy MOK w Zambrowie działa Regionalna Izba Historyczna, do której zadań należy m. in. gromadzenie i merytoryczne opracowywanie zbiorów historycznych, prowadzenie działalności badawczej czy wspomaganie placówek oświatowych w zakresie edukacji historycznej dzieci i młodzieży. Zespół RIH współpracuje m. in. z placówkami muzealnymi w zakresie tworzenia wystaw oraz miastem, przy właściwym zagospodarowaniu miejsc pamięci narodowej i opiece nad nimi. Pomimo trudności jednostki natury organizacyjnej (nie mając statusu muzeum nie może np. organizować wystaw czasowych obejmujących zasoby placówek muzealnych z kraju i regionu) oraz zakończonych w ostatnim roku problemów związanych z jej siedzibą, zespół RIH wytrwale organizował różnego typu wydarzenia z zakresu edukacji historycznej na terenie Zambrowa i okolic.

W 2012 roku zrealizowano wystawę „Granaty z chaty”, zorganizowano koncert bułgarskiego zespołu ludowego, opracowano wydawnictwo nt. wojskowych eksponatów RIH, a także zrealizowano Piknik Pancerny, w ramach którego odbył się pokaz zabytkowych pojazdów wojskowych.

W 2013 roku zorganizowano 6 wystaw o różnorodnej tematyce (odwiedziło je kilkaset osób), ponadto miały również miejsce: turniej rycerski i koncert patriotyczny z okazji Bitwy o Zambrów.

Rok 2014 przyniósł organizację 4 wystaw, inscenizację historyczną z okazji Narodowego Dnia Żołnierzy Wyklętych, sesje popularno-naukowe, promocje książek historycznych, I Zlot Pojazdów Militarnych, a także pokazy dot. średniowiecza dla dzieci i młodzieży.

Tematyka działań podejmowanych przez RIH jest niezwykle szeroka, jednak z perspektywy ostatnich lat trudno jest ocenić atrakcyjność stałej oferty jednostki dla mieszkańców Zambrowa. Niewątpliwie widać było jednak w ostatnich latach rosnącą popularność imprez plenerowych – w szczególności obejmujących pokazy pojazdów wojskowych. Pod koniec 2014 roku RIH przeprowadziła się do swojej docelowej siedziby – zabytkowego budynku pokoszarowego. Dzięki zakupowi wyposażenia ekspozycyjnego w Zambrowie wreszcie możliwy jest kontakt z historią na wysokim poziomie – kolejne lata w ustabilizowanej sytuacji lokalowej pomogą wskazać trendy w liczbie zwiedzających wystawy stałe i czasowe. Na pewno dla podniesienia jakości efektów pracy RIH konieczna jest w niedalekiej przyszłości próba podjęcia starań o nadanie placówce statusu muzeum. Umożliwi to zwiększenie liczby wystaw czasowych (obejmujących zabytkowe eksponaty z muzeów państwowych i regionalnych), a także podniesienie statusu wyników prac badawczych prowadzonych przez jednostkę w środowisku historycznym i archeologicznym.

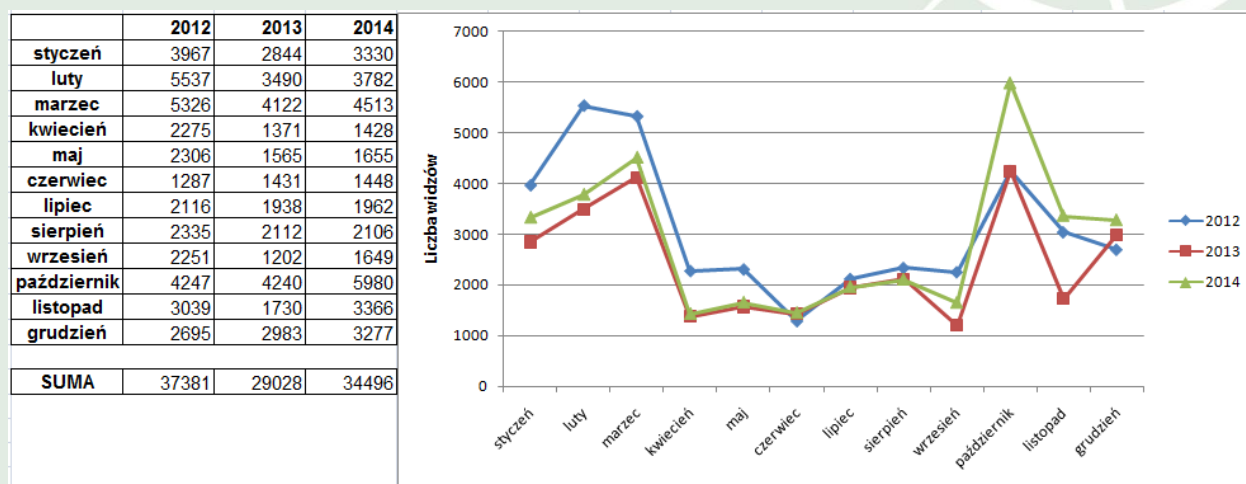

Fot. 10,11 Regionalna Izba Historyczna

III.8 Kino

Wraz z oddaniem w 2012 roku nowej siedziby Miejskiego Ośrodka Kultury w Zambrowie przy ul. Wyszyńskiego 2a, działalność w strukturach instytucji rozpoczęło kino. Od momentu otwarcia jest ono najczęstszą formą uczestnictwa mieszkańców Zambrowa w ofercie kulturalnej MOK.

Rys. 3 Liczba widzów kina w Zambrowie w latach 2012-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań merytorycznych MOK w Zambrowie z lat 2012-2014

Na powyższym wykresie, mimo stosunkowo krótkiego horyzontu czasowego, można doszukać się już trendów cechujących zachowanie zambrowskiego kinomana. Największa liczba widzów przypada na okres styczeń – marzec oraz październik – grudzień, z drugiej jednak strony to w listopadzie, obok kwietnia zaobserwować można największe spadki w liczbie widowni. W okresie wakacyjnym, głównie za sprawą dzieci, zainteresowanie kinem nieznacznie rośnie.

Odciać od trendów należy okres styczeń-marzec 2012 – bardzo wysokie liczby odwiedzających są pochodną momentu otwarcia kina. Warto zauważyć również, że rok po otwarciu widownia skurczyła się o ok. 20% - mimo to, już w 2014 roku udało się niemal powrócić do poprzedniego wysokiego poziomu. Być może wzrost atrakcyjności kina, mimo braku zmian cen biletów oraz infrastruktury kina, był efektem trafniejszego repertuaru – przesłane zostały więc lata 2013 i 2014 w poszukiwaniu preferencji mieszkańców Zambrowa w obszarze kina. Porównane zostały okresy styczeń-marzec oraz wrzesień-listopad, kiedy miały miejsce największe różnice w liczbie widowni.

Tab. 5 Tytuły filmowe o największej oglądalności w zambrowskim kinie w wybranych miesiącach lat 2013-2014

	styczeń	lut	marzec	wrzesień	październik	listopad
2013						
liczba tytułów	8	12	12	13	14	12
tytuły z największą widownią	Hobbit: Niezwykła podróż	Drogówka	Syberia	Smerfy 2	Sierpniowe Niebo. 63 dni chwały	Grawitacja
	Ralph Demolka	Niemozliwe	Tajemnica Westerplatte	Elizjum	Waleśa. Człowiek z nadziei.	Kłosiki atakują
	Bejbi Blues	Wysłałam za mąż - zaraz wracam	Baczyński	Następny jesteś Ty	Naznaczony 2	Thor - mroczny świat
łączna liczba widzów na "hitach"	1 792	1 971	2 894	582	2 815	710
2014						
liczba tytułów	13	17	16	14	11	14
tytuły z największą widownią	Pod Mocnym Aniołem	Jack Strong	Kamienie na szaniec	Miasto 44	Miasto 44	Dzień dobry, Kocham Cię
	Wkręcenie	Facet (nie)potrzebny od zaraz	Lego	Lucy	Bogowie	Bogowie
	Wilk z Wall Street	Biegnij chłopcze, biegnij	Jack Strong	Barbie i tajemnicze drzwi	Służby specjalne	Furia
łączna liczba widzów na "hitach"	1 958	2 176	3 376	1 151	4 424	1 309

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań merytorycznych MOK w Zambrowie z lat 2012-2014

Poza jednym wyjątkiem, większa oglądalność w danym miesiącu 2014 roku pokrywała się z większą liczbą tytułów niż w analogicznym miesiącu poprzedniego roku. Większa liczba widzów w danym miesiącu może więc częściowo wynikać z wielokrotnych wizyt w tym samym miesiącu danego mieszkańca (jeśli ma on do wyboru bogaty repertuar). Warto również przyjrzeć się gatunkom i krajom produkcji filmów – w 2013 roku spośród tytułów o największej oglądalności znalazło się jedynie 7 produkcji polskich, natomiast w 2014 aż 10, do tego aż 3 z nich były spośród najczęściej oglądanych przez 2 miesiące pod rząd (*Miasto 44*, *Bogowie* i *Jack Strong*).

Pośród najchętniej oglądanych przez mieszkańców Zambrowa gatunków filmowych, najczęściej znajdują się filmy historyczne, wojenne, komedie (w tych kategoriach w szczególności produkcji polskiej), dramaty, horrory i fantastyka. Z kina chętnie korzystają również dzieci, o czym świadczą tytuły filmów animowanych i rodzinnych spośród najchętniej oglądanych.

Sukces odniosły również okresowe akcje związane z zambrowskim kinem – przy okazji Dni Zambrowa organizowane były np. bezpłatne seanse (bilety, mimo ich dystrybucji w jednym z najmniej atrakcyjnych dla kinomana miesięcy – czerwcu – rozchodziły się w ciągu godziny) oraz maratony filmowe i pokazy specjalne.

Warto dodać, że w związku z prężnie działającym kinem, przy MOK działają również: Dyskusyjny Klub Filmowy oraz Klub Filmowy Uniwersytetu III Wieku. Członkowie grup raz w miesiącu mają okazję przedyskutować zarówno aktualny repertuar filmowy, jak i wymienić się swoimi spostrzeżeniami nt. tytułów filmowych z przeszłości.

III.9 Scena teatralna, koncertowa i kabaretowa

Projektując Centrum Kultury za główny cel postawiono utworzenie w ramach niego profesjonalnej sali widowiskowo-kinowej, która służy nie tylko emisji filmów, ale również prezentacjom komercyjnych/amatorskich wydarzeń scenicznych: koncertów, spektakli teatralnych czy kabaretów.

W zakresie wydarzeń komercyjnych w pierwszym roku działalności sceny widowiskowo-kinowej odbyło się 8 spektakli gościnnych teatrów, 3 widowiska kabaretowe oraz 2 koncerty muzyczne. W roku 2013 miały miejsce 3 spektakle, 3 widowiska kabaretowe oraz 5 koncertów muzycznych. W roku 2014 odbyły się 4 spektakle teatralne, 2 widowiska kabaretowe oraz 3 koncerty. Niestety po bogatym w komercyjne wydarzenia pierwszym roku funkcjonowania Centrum Kultury, w kolejnych latach spadła w szczególności liczba spektakli. Wynika to z niskiego zainteresowania mieszkańców tą formą aktywności kulturalnej – wobec wysokiej ceny biletu (ok. 70 zł), wiele z widowisk zostało odwołanych. Taki stan rzeczy wiąże się niestety z trudnościami ekonomicznymi mieszkańców – niskie dochody uniemożliwiają uczestnictwo w komercyjnych wydarzeniach kulturalnych.

Sala widowiskowo-kinowa służyć ma przede wszystkim lokalnym artystom, dlatego większość wydarzeń teatralnych i muzycznych na scenie ma charakter amatorski/pół-profesjonalny, dzięki czemu jest bezpłatna dla mieszkańców (ew. wejście za symboliczną opłatą). W ostatnich 3 latach na scenie Centrum Kultury odbyły się m. in.:

- Powiatowe Przeglądy Teatrów Obrzędowych
- Eliminacje do Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego
- Koncerty dla Ewy (z okazji Dnia Kobiet)
- Potyczki Teatralne
- Koncerty Noworoczne Miejskiej Młodzieżowej Orkiestry Dętej
- Ogólnopolski Konkurs Gitarowy
- Zambrowska Scena Kabaretowa
- Zambrowska Scena Muzyczna
- Zambrowska Scena Teatralna
- Koncerty w ramach cyklicznego projektu Wojewódzkiego Ośrodka Animacji i Kultury w Białymstoku „Podlaska Oktawa Kultur”
- Festiwale Piosenki Religijnej i Patriotycznej
- Festiwal Piosenki Przedszkolaków „Ja też mam talent”
- Wieczór Kolęd

- Festiwal Piosenki Świątecznej
- Koncerty lokalnych zespołów rockowych
- Przedstawienia Teatru Młodego Aktora, Teatru Eksperymentalnego oraz Teatru Form Różnych,

i wiele innych. W szczególności licznie uczęszczane są koncerty muzyczne i spektakle teatralne miejscowych artystów (głównie młodzieży).

III.10 Imprezy plenerowe

W okresie maj-wrzesień Miejski Ośrodek Kultury w Zambrowie jest również organizatorem imprez plenerowych – największa z nich – Dni Zambrowa – odbywa się w ostatnich latach w miesiącu czerwcu. W ramach trwającego cyklu dni miasta mają miejsce nie tylko wydarzenia kulturalne, ale również sportowe. Odbywają się turnieje siatkówki plażowej, piłki nożnej czy brydża sportowego, a także wernisaże i występy młodych talentów tanecznych i muzycznych. Ostatnie dwa dni imprezy (sobota i niedziela) każdego roku wieńczą koncerty gwiazd muzycznych na terenie placu targowicy miejskiej, który umożliwia wstęp nawet kilku tysiącom osób. Wstęp na wszystkie wydarzenia podczas Dni Zambrowa jest bezpłatny.

Drugą najważniejszą imprezą plenerową jest Pożegnanie Lata w drugiej połowie sierpnia. W ramach wydarzenia, w niedzielny wieczór na placu targowym odbywają się koncerty gwiazd muzyki reggae.

W czerwcu na ulicach Zambrowa odbywa się parada młodzieżowych orkiestr dętych – obok zambrowskiej orkiestry przed mieszkańcami prezentują się grupy z całej Europy.

W okolicach 1 czerwca na terenach zielonych ma również miejsce Tydzień Dziecka, podczas którego dzieci codziennie korzystają z oferty kinowej, uczestniczą w festiwalu muzycznym, a także podczas Dziecięcej Estrady wspólnie bawią się na świeżym powietrzu. Dużym zainteresowaniem cieszą się letnie koncerty z cyklu „Letnia Estrada”.

Oprócz letnich imprez (ww. zakres nie jest zamknięty – praktycznie w każdym roku pojawiają się nowe wydarzenia), MOK organizuje dla mieszkańców Zambrowa Sylwester pod Gwiazdami, który umożliwia bezpłatną zabawę sylwestrową przy muzyce rozrywkowej.

Imprezy plenerowe każdego roku cieszą się dużą popularnością wśród mieszkańców – prawdopodobnie ze względu na ich łatwą dostępność i bezpłatny charakter. Biorąc pod uwagę ich atrakcyjność, należy w przyszłości w dalszym ciągu zwiększać ich ilość.

III.11 Inne formy

Oprócz form typowo kulturalnych, przy MOK funkcjonują także inne sekcje/cykle wydarzeń:

- Zambrowskie Pasje/ Biblioteka Rozwoju Osobistego/ Biblioteka Inspiracji/ Twórcza Feeria – cykle spotkań dla mieszkańców z przedstawicielami świata kultury, psychologii i innych dziedzin życia
- Zambrowski Klub Karate Kyokushin –w 2014 ponad 60 dzieci pod okiem wykwalifikowanych instruktorów ćwiczyło karate, ponadto w ostatnim czasie powstała grupa dla dorosłych w zakresie zajęć z samoobrony;
- Klub Brydża Sportowego – raz w miesiącu pasjonaci brydża spotykają się w MOK w Zambrowie, aby doskonalić techniki gry i przygotowywać się do zawodów,

Fot. 12,13 Zambrowski Klub Karate Kyokushin i Klub Brydża Sportowego

- Klub Seniora – co miesiąc dla osób w wieku emerytalnym w Sali Centrum Kultury organizowane są wieczorki taneczne, w których każdorazowo uczestniczy nawet do 80 osób
- Uniwersytet III Wieku – od 2012 roku zambrowscy seniorzy mają możliwość uczestnictwa w zajęciach edukacyjnych organizowanych przez MOK w Zambrowie; w ofercie znajdują się m. in. zajęcia z języka angielskiego, edukacja filmowa, zajęcia na basenie, nauka rysunku, kształcenie w zakresie literatury, nauka tańca towarzyskiego, aerobik, kurs komputerowy oraz wykłady tematyczne; w 2014 roku UTW miał 65 studentów
- Centrum Wolontariatu – od 2014 roku w strukturach MOK jest również Centrum Wolontariatu, które oferuje m. in. realizację projektów unijnych i krajowych, dyżury dla osób potrzebujących, spotkania organizacji pozarządowych, warsztaty dla młodych wolontariuszy oraz udział w ogólnopolskich akcjach społecznych i charytatywnych

Każda dodatkowa forma aktywności prowadzona przez MOK w Zambrowie zwiększa oddziaływanie społeczne instytucji. Bogata oferta kulturalna przyczynia się też do promocji działań kulturalnych, które sportowcy, seniorzy czy wolontariusze mają możliwość poznać przy okazji realizacji swoich pasji w ramach infrastruktury MOK.

Fot. 14,15 Klub Seniora i Uniwersytet III Wieku

III.12 Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Miejski Ośrodek Kultury w Zambrowie oprócz prowadzenia własnych form, współpracuje również z lokalnymi organizacjami pozarządowymi.

Na przestrzeni ostatnich lat były to:

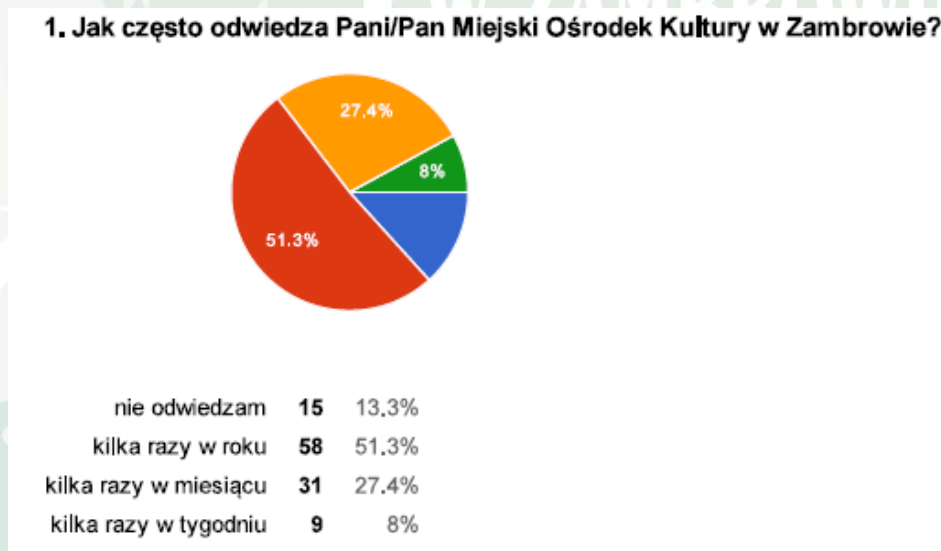
- **Stowarzyszenie „Szansa”** – jego celem jest prowadzenie i wspieranie szeroko pojętej edukacji społeczeństwa, rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, rozwijanie samorządności i umacnianie roli społeczności lokalnych w życiu społecznym, politycznym i gospodarczym swojego regionu; w ramach współpracy MOK wspierał organizację imprez charytatywnych Stowarzyszenia oraz udostępniał infrastrukturę na potrzeby osób niepełnosprawnych i seniorów będących pod opieką podmiotu. Stowarzyszenie „Szansa” jest organizatorem koncertów z okazji Dnia Matki, Dnia Babci i Dziadka, Powiatowego Przeglądu Dorobku Artystycznego Dzieci i Młodzieży niepełnosprawnej, koncertów charytatywnych na rzecz niepełnosprawnych podopiecznych. Przed publicznością prezentują się: Zambrusie, Zambrowska Kapela Eli, Zespoły integracyjne;
- **Stowarzyszenie „Człowiek nie wiek”** – wspierające osoby starsze i niepełnosprawne w różnym wieku w różnych formach inicjatyw społecznych;
- **Fundacja „Coder Dojo Polska”** - promującą i wdrażającą bezpłatną naukę programowania komputerowego dla dzieci (Zambrów był pierwszym miastem, gdzie CoderDojo rozpoczęło działania); MOK udostępniał m. in. dla Fundacji infrastrukturę do organizacji spotkań;

IV. STAN KULTURY W ZAMBROWIE W OCZACH MIESZKAŃCÓW

W okresie od 16 marca do 18 maja prowadzone było badanie diagnostyczne dot. preferencji kulturalnych mieszkańców Zambrowa. Diagnoza była realizowana przy pomocy ankiet – zarówno w wersji papierowej, jak i elektronicznej, poprzez stronę internetową Miejskiego Ośrodka Kultury w Zambrowie. Obydwie formy ankiety miały ten sam zestaw pytań, jednakże większość ankiet papierowych było uzupełnianych w ramach jednolitych grup docelowych (seniorzy, uczniowie). Większa różnorodność ankietowanych cechowała sonda internetowa, dlatego też w ramach przedmiotowej analizy oddzielnie omówiono wyniki ankiety papierowej i elektronicznej.

Ankieta w formie elektronicznej była udostępniana od 31 marca – do momentu jej zamknięcia, wypełniło ją 113 osób. Najwięcej ankiet wypełniono zaraz po jej udostępnieniu oraz po zrealizowaniu spotkań z mieszkańcami. Ponad 50% respondentów internetowych stanowiły osoby pomiędzy 20-tym a 30-tym rokiem życia, druga co do wielkości grupa to osoby w wieku od 31 do 50 lat (38,1%), a niewielki udział w badaniu miały także osoby od 13-tego do 19-tego roku życia (8,8%) oraz od 51-ego do 70-ego roku życia (4,4%). Mimo wysokiej wartości wskaźnika feminizacji, to mężczyźni stanowili większość ankietowanych elektronicznie (53,1% respondentów). Diagnozowani w tej formie to przede wszystkim osoby z wykształceniem wyższym (63,7 %) i średnim (21,2%) – nie stwierdzono odpowiedzi osób z wykształceniem gimnazjalnym oraz mieszkańców bez wykształcenia.

Rys. 4 Struktura odpowiedzi drogą elektroniczną na pytanie o częstotliwość odwiedzin MOK w Zambrowie przez mieszkańców miasta

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety internetowej przeprowadzonej w okresie od 31 marca do 18 maja 2015

Zdecydowana większość ankietowanych (blisko 87%) odwiedza Miejski Ośrodek Kultury w Zambrowie – na ogół są to odwiedziny sporadyczne (kilka razy w roku – 51,3%

odpowiedzi, bądź kilka razy w miesiącu – 27,4%). Tylko 8% respondentów odwiedza MOK kilka razy w tygodniu.

Na pytanie: „Z jakich propozycji MOK w Zambrowie korzysta Pan/Pani najczęściej?” (odpowiedzi wielokrotnego wyboru), ponad 80% respondentów wskazywało kino, prawie 40% wybierało koncerty na sali widowiskowej oraz imprezy plenerowe, a co czwarta osoba deklarowała również bibliotekę i przedstawienia teatralne. Po kilkanaście procent mieszkańców deklarowało również Regionalną Izbę Historyczną oraz warsztaty i koła zainteresowań. Niewiele było wskazań dot. kabaretów, koncertów muzyki klasycznej oraz Uniwersytetu III Wieku – ten ostatni nie był deklarowany w ramach ankiety internetowej, z racji niewielkiego udziału seniorów w tym badaniu.

Na pytanie, która z imprez plenerowych MOK jest najbardziej lubiana przez mieszkańców, wskazano:

- Dni Zambrowa (60%)
- Pożegnanie Lata Reggae Festiwal (26,5%)
- Parada Orkiestr Dętych (21%)
- Zlot Pojazdów Militarnych (11% odpowiedzi)

Internauci pytani o przeszkody w uczestnictwie w imprezach kulturalnych organizowanych przez MOK w Zambrowie, w większości przypadków (37%) nie wskazują takich problemów. Co piąta osoba zgłaszała zbyt wysokie ceny biletów, a po ok. 10% - brak czasu i niedostateczną informację. Ok. 21% ankietowanych nie uczestniczy w wydarzeniach kulturalnych z innych, niezdefiniowanych przyczyn.

Na pytanie ile Internauci – mieszkańcy Zambrowa byliby w stanie zapłacić za wstęp na wydarzenie kulturalne, padały odpowiedzi:

- koncerty: najczęściej (dominanta) – 20 zł, średnia – 33,4 zł, mediana – 30 zł
- przedstawienia teatralne: najczęściej – 40 zł, średnia – 32,7 zł, mediana – 30 zł
- kabarety: najczęściej – 40 zł, średnia – 31,7 zł, mediana – 30 zł

Wyżej wymienione średnie ceny są niższe, niż na ogół stosowane przy biletowanych wydarzeniach w MOK w Zambrowie, tym samym mieszkańcy zgłaszają ograniczony dostęp do wysokiej klasy wydarzeń w obecnych cenach.

Mieszkańcy pytani o repertuar koncertów biletowanych, jaki chcieliby widzieć w Miejskim Ośrodku Kultury w Zambrowie najczęściej wskazywali na (minimum 3 wskazania) następujących wykonawców: PERFECT (10 wskazań), LADY PANK (7 wskazań), Monika Brodka (3 wskazania), KULT (3 wskazania), BAJM (3 wskazania). Ceny wskazywane dla tych zespołów/muzyków nie odbiegały od ww. średnich. Warto dodać, że Internauci wykazywali dość różnorodny gust muzyczny – większość wskazań powtarzała się

maksymalnie 1-2 razy. Oprócz muzyków popowych, najczęściej pojawiali się wykonawcy muzyki rockowej i tanecznej.

W przypadku imprez plenerowych bezpłatnych, mieszkańcy Zambrowa najczęściej proponowali następujących artystów:

- Dzień Dziecka: ARKA NOEGO, Majka Jeżowska
- Dni Zambrowa: LADY PANK, PIĘKNI i MŁODZI
- Pożegnanie Lata REGGAE FESTIWAL: Kamil Bednarek, MESAJAH

W przypadku imprezy Pożegnanie Lata, ok. 40% osób nie miało zdania/nie uczestniczy w tym wydarzeniu, w związku z czym pojawia się pytanie, czy w przyszłości mieszkańcy Zambrowa nie oczekiwali by wydarzenia w innym stylu muzycznym, niż ma to miejsce obecnie (reggae).

- „Spotkania przy kawie”: najczęściej pojawiały się postulaty występów dot. lokalnych/regionalnych wykonawców (np. ZAMBROWSKA KAPELA ELI)
- Cykl „W krainie muzyki klasycznej”: Grupa MoCarta, Leszek Możdżer.

W przypadku tego cyklu, ok. 60% respondentów nie potrafiło określić odpowiednich wykonawców, bądź stwierdzało, że nie uczestniczy w tym wydarzeniu. Można więc przypuszczać, że muzyka klasyczna nie należy do ulubionych gatunków muzycznych mieszkańców Zambrowa.

- Sylwester pod gwiazdami: AKCENT, BOYS (i inne gwiazdy muzyki tanecznej).

Internauci raczej dobrze oceniali ofertę kulturalną Miejskiego Ośrodka Kultury w Zambrowie - ponad 50,8% respondentów wskazało ocenę 3 lub 4 (w skali od 0 do 4/ 0- nie korzystam/nie oceniam, 1- negatywnie, 2- dostatecznie, 3- dobrze, 4- bardzo dobrze). Średnia ocena to 3,1875, czyli pomiędzy dobrze a bardzo dobrze. Ok. 7% osób oceniło ofertę MOK jako bardzo dobrą, a ok. 9,2% ocenia ją negatywnie.

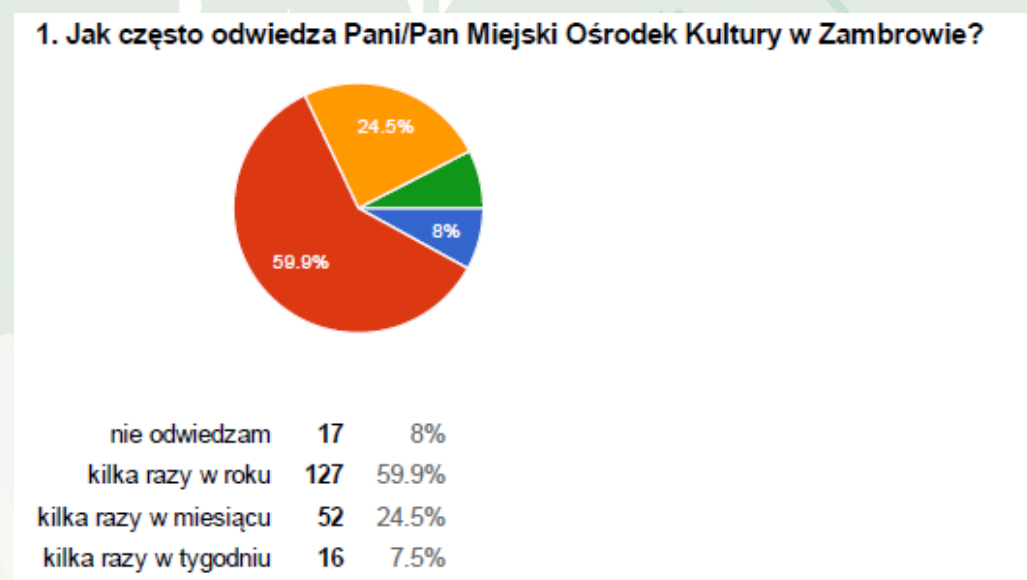
Praca instruktorów warsztatów i kursów w większości przypadków nie była oceniana przez Internautów, ponieważ nie korzystali oni z tego typu oferty (ponad 48% bez wskazania). Ok. 20% osób pracę instruktorów oceniło dostatecznie, i tyle samo – dobrze. Zaledwie 4,5% oceniło ich pracę negatywnie, a 8% - bardzo dobrze.

Mieszkańcy proszeni o uszeregowanie w kolejności od najważniejszych do najmniej ważnych (w skali od 1 do 5) dziedzin podejmowanych przez ośrodki kultury, za najbardziej istotne najczęściej uznawali muzykę (średnia przyznanych not: 4,4375), w dalszej kolejności uplasowały się: sport (3,3125), taniec (3,116), warsztaty językowe (2,955) – na samym końcu zwykle umieszczano sztuki plastyczne (2,66).

Z kolei w przypadku działalności MOK, najwyżej umieszczano seanse w kinie (4,402), koncerty (4,286), kabarety (3,661), przedstawienia teatralne (3,563) i na końcu – konkursy (2,946).

Ankiety w wersji papierowej wypełnili w większości przypadków uczniowie lokalnych szkół oraz studenci Uniwersytetu III Wieku. W sumie wypełniono 214 ankiet papierowych. Uczniowie w wieku od 13 do 19 lat stanowili prawie 75% respondentów, natomiast osoby powyżej 50 roku życia – 11,5%. Osoby z pozostałych grup wiekowych stanowili w sumie mniej niż 15%. Papierową ankietę w odróżnieniu od internetowej, w większej liczbie wypełniły kobiety (51,2%). Ok. 13% respondentów stanowili mieszkańcy z wykształceniem wyższym, a prawie 15% - średnim. Zdecydowana większość (ponad 65%) - to osoby w trakcie nauki.

Rys. 5 Struktura odpowiedzi w ramach ankiety tradycyjnej na pytanie o częstotliwość odwiedzin MOK w Zambrowie przez mieszkańców miasta

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety tradycyjnej przeprowadzonej w okresie od 16 marca do 18 maja 2015

Ankietowani w formie tradycyjnej, tak jak Internauci najczęściej deklarowali sporadyczne odwiedziny MOK w Zambrowie – kilka razy w roku (60% odpowiedzi), bądź kilka razy w miesiącu (24,5%). Niewielki udział stanowiły osoby nieodwiedzające MOK, bądź uczęszczające do niego kilka razy w tygodniu.

Propozycje MOK z jakich najczęściej korzystała ta grupa respondentów, to:

- kino (blisko 80% wskazań)
- koncerty na sali widowiskowej (ponad 30%)
- przedstawienia teatralne (prawie 26%)
- imprezy plenerowe (25,4%)

- biblioteka (22,5%)

Tendencja odpowiedzi jest więc zbliżona do wyników ankiety internetowej – dodatkowo, ze względu na ankietyzację również pośród seniorów, prawie 9% ankietowanych wskazywało Uniwersytet III Wieku.

Uczniowie i seniorzy pytani o ulubione imprezy plenerowe organizowane przez MOK w Zambrowie najczęściej wskazywali na Dni Zambrowa (ponad 73% odpowiedzi – większy odsetek niż w przypadku Internautów świadczy o dużym udziale ludzi młodych podczas tego wydarzenia) oraz Pożegnanie Lata Reggae Festiwal (ponad 41% wskazań). Pozostałe z oferowanych imprez plenerowych cieszyły się mniejszym zainteresowaniem pośród uczniów i seniorów (Parada Orkiestr Dętych, Sylwester pod Gwiazdami czy Letnia Estrada MOK).

Ankietowani pytani o przeszkody w uczestnictwie w imprezach kulturalnych organizowanych przez MOK w Zambrowie, w prawie połowie przypadków (49,7%) nie wskazują takich problemów. Co piąta osoba zgłaszała zbyt wysokie ceny biletów lub brak czasu. Ok. 17% osób wskazywało też przeszkodę w postaci zbyt dalekiej odległości dzielącej ich od miejsc wydarzeń kulturalnych – dotyczy to najprawdopodobniej seniorów, być może więc należy rozważyć też organizację nowych imprez kulturalnych w innych częściach miasta.

Respondenci pytani w formie tradycyjnej ankiety byliby w stanie zapłacić za wstęp na poszczególne typy wydarzeń kulturalnych następujące kwoty:

- koncerty: najczęściej (dominanta) – 20 zł, średnia – 21,8 zł, mediana – 20 zł
- przedstawienia teatralne: najczęściej – 10 zł, średnia – 21 zł, mediana – 20 zł
- kabarety: najczęściej – 10 zł, średnia – 24,8 zł, mediana – 20 zł

Wyżej wymienione stawki są nie tylko niższe od stosowanych na wydarzenia komercyjne przez MOK cen, ale również tych deklarowanych przez Internautów. Wynika to z pewnością z ograniczonych możliwości finansowych osób starszych oraz najmłodszych – utrzymywanych finansowo przez prawnych opiekunów.

Uczniowie pytani o repertuar koncertów biletowanych, jaki chcieliby usłyszeć w Centrum Kultury w Zambrowie, najczęściej wymieniali raperów bądź wykonawców muzyki tanecznej, z kolei wśród seniorów najwięcej wskazań dotyczyło Ewy Błaszczyk. Ceny wskazywane dla koncertów najbardziej pożądanym wykonawców zwykle przekraczały wcześniej wskazane średnie.

W przypadku bezpłatnych imprez plenerowych bezpłatnych, ww. grupa docelowa najczęściej proponowała następujących artystów:

- Dzień Dziecka: ARKA NOEGO, Majka Jeżowska, AKCENT
- Dni Zambrowa: AKCENT, PIĘKNI i MŁODZI, Krzysztof Krawczyk

- Pożegnanie Lata REGGAE FESTIWAL: Kamil Bednarek, MESAJAH, JAMAL. W odróżnieniu od Internautów, większość respondentów wyraża chęć uczestnictwa w tej imprezie, deklarując oczekiwanych wykonawców.

- „Spotkania przy kawie”: seniorzy najczęściej wskazywali na Janusza Radka i Michała Bajora, natomiast odpowiedzi młodzieży były bardzo niejednorodne, a do tego ponad połowa z nich nie potrafiła określić takich wykonawców, tym samym nie wykazując zainteresowania tą imprezą.

- Cykl „W krainie muzyki klasycznej”: seniorzy wskazywali głównie na Zbigniewa Wodeckiego oraz Waldemara Malickiego, natomiast młodzież w ponad 80% nie zadeklarowała żadnego artysty, co również świadczy o braku uczestnictwa tej grupy w tym wydarzeniu.

- Sylwester pod Gwiazdami: AKCENT, BAJM i LEMON

Ankietowani metodą tradycyjną na ogół dobrze oceniali działalność MOK w Zambrowie (najczęstsza ocena w skali 0-4 to 3, a średnia: 2,86) oraz jakość pracy instruktorów (najczęstsza ocena: 3, średnia: 2,59, ok. 15% ankietowanych nie korzysta z warsztatów/kursów oferowanych przez MOK).

Respondenci proszeni o uszeregowanie w kolejności od najważniejszych do najmniej ważnych (w skali od 1 do 5) dziedzin podejmowanych przez ośrodki kultury, za najbardziej istotne, tak jak internauci, najczęściej uznawali muzykę (średnia przyznanych not: 4,49), w dalszej kolejności uplasowały się: sport (3,69), taniec (3,28), warsztaty językowe (2,9) – na samym końcu zwykle umieszczano sztuki plastyczne (2,56). Jest to więc identyczna kolejność jak w przypadku ankiet internetowych.

Z kolei w przypadku działalności MOK, najwyżej umieszczano seanse w kinie (4,53), koncerty (4,01), kabarety (3,28), przedstawienia teatralne (3,05) i na końcu – konkursy (2,33). W tym przypadku również zachowano tę samą kolejność.

Zestawiając wszystkie 327 zebranych ankiet, statystycznie tylko co dziesiąty mieszkaniec Zambrowa nie odwiedza Miejskiego Ośrodka Kultury w Zambrowie, z kolei 25% respondentów odwiedza placówki MOK częściej, niż raz w miesiącu. Ponad połowa wszystkich respondentów odwiedza placówki kulturalne w Zambrowie kilka razy do roku.

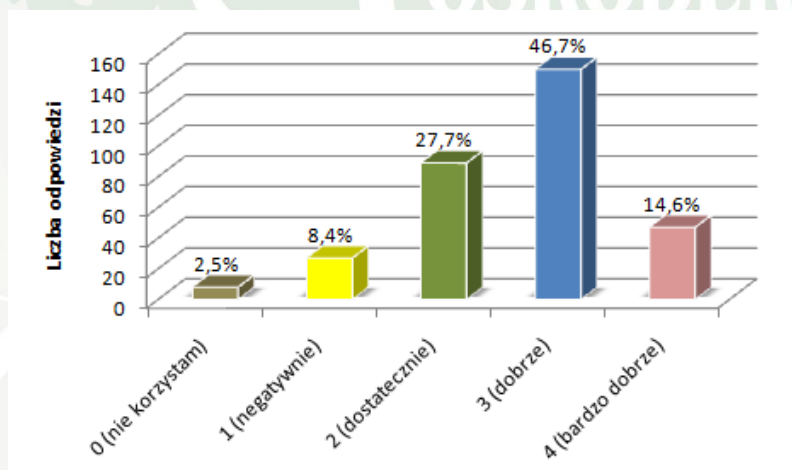
Rys. 6 Struktura odpowiedzi na pytanie „Jak często odwiedzasz Miejski Ośrodek Kultury w Zambrowie?“, udzielonych w ramach 327 ankiet elektronicznych i papierowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet: tradycyjnej i elektronicznej przeprowadzonych w okresie od 16 marca do 18 maja 2015

Większość ankietowanych mieszkańców dobrze ocenia również ofertę kulturalną MOK w Zambrowie – ponad 60% badanych wystawiło ocenę dobrą i bardzo dobrą (łącznie), natomiast jednoznacznie negatywnie ocenia ją tylko nieco ponad 8% respondentów.

Rys. 7 Struktura ocen oferty (odpowiedzi na pytanie: „Jak oceniasz ofertę MOK w Zambrowie?“) MOK w Zambrowie udzielonych w ramach 327 ankiet elektronicznych i papierowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet: tradycyjnej i elektronicznej przeprowadzonych w okresie od 16 marca do 18 maja 2015

Podsumowując, preferencje kulturalne mieszkańców Zambrowa skupiają się głównie wokół trzech obszarów: kina, muzyki i teatru. Stosunkowo ważne dla mieszkańców Zambrowa są również: kultura słowa (biblioteki) oraz dziedzictwo historyczne (w postaci Regionalnej Izby Historycznej czy zlotów pojazdów militarnych). Szczególnym zainteresowaniem pośród Zambrowian (głównie młodych) cieszą się imprezy plenerowe, z kolei wydarzenia komercyjne na sali widowiskowej oczekiwane są w bardziej przystępnych cenach, niż ma to miejsce obecnie.

V. PROPOZYCJE ODDOLNYCH INICJATYW LOKALNYCH

Jednym z zadań przedmiotowej diagnozy było wskazanie kreatywnym Zambrowianom kierunków inicjatyw lokalnych, które najlepiej odpowiadają potrzebom kulturalnym mieszkańców. Właściwe inicjatywy na bazie zdiagnozowanych potrzeb będą się więc pojawiać w większości przypadków dopiero po ogłoszeniu konkursu. Pomimo to, już na etapie przeprowadzania diagnozy pojawiły się pierwsze idee, które z jednej strony będą mogły być szlifowane na etapie konkursu, a z drugiej – być może staną się inspiracją dla innych pomysłodawców.

W ramach ankiety dotyczącej preferencji kulturalnych mieszkańców Zambrowa, która była rozpowszechniana w formie elektronicznej i papierowej, większość osób nie zgłaszała uwagi co do bieżącej działalności MOK. Mimo to, pojawiło się również kilka inicjatyw/propozycji ulepszeń oferty, które mogą być realizowane zarówno jednorazowo, jak i cyklicznie, bądź w formie stałej sekcji:

- festiwal literacki z konkursem literackim, koncertem muzycznym i warsztatami literackimi
- pokazy mody
- warsztaty kulinarne prowadzone przez znanych kucharzy
- pogawędki historyczne
- spotkania przy grach planszowych
- wspólne malowanie graffiti
- warsztaty fotograficzne
- warsztaty dziennikarskie
- warsztaty rękodzieła artystycznego
- gry miejskie
- noc bibliotek
- otwarcie na twórczość młodych muzyków (rock, reggae, hip-hop)
- zwiększenie skali letniej parady młodzieżowych orkiestr dętych
- zwiększenie liczby wystaw
- zwiększenie częstotliwości koncertów rockowych
- zwiększenie liczby występów MMOD oraz bezpłatnych spektakli teatralnych z młodymi artystami
- organizacja nowych warsztatów tematycznych (ceramika, fotografia, kurs komputerowy)

- przeglądy zespołów rockowych
- spotkania z ciekawymi osobami
- kino na świeżym powietrzu
- zwiększenie liczby imprez plenerowych
- wspólne oglądanie wydarzeń sportowych
- zajęcia logopedyczne
- stworzenie chóru miejskiego
- zwiększenie liczby zajęć w ramach UTW
- większa liczba filmów historycznych w kinie

Najczęściej wskazywano na rozwój pracowni i działań związanych z rękodziełem, zwiększenie liczby wydarzeń plenerowych oraz teatralnych, a także zwiększenie możliwości rozwoju dla młodych muzyków rockowych i hip-hopowych

W dniach 13 i 14 maja, a także 28 maja w Zambrowie odbyły się spotkania z mieszkańcami Zambrowa. Podczas nich omawiano wyniki ankiety diagnostycznej oraz dyskutowano nt. niesformułowanych wcześniej potrzeb kulturalnych mieszkańców. Na spotkaniach sondowane były także pierwsze pomysły na projekty:

Fot. 16,17 Spotkania z mieszkańcami : Filia Miejskiego Ośrodka Kultury i Miejski Ośrodek Kultury

- impreza plenerowa na terenach zielonych
- nagranie płyty z utworami zambrowskich muzyków-amatorów
- inicjatywy lokalne podejmujące tematykę zambrowskiego dziedzictwa kulturowego, angażujące młodych wolontariuszy
- dni kultury azjatyckiej i japońskiej
- festiwal zespołów ludowych

Uczestnicy podczas spotkań szczegółowo pytali o katalog kosztów możliwych do sfinansowania w ramach inicjatyw, a także termin opublikowania diagnozy i regulaminu konkursowego oraz liczbę możliwych do złożenia przez jednego uczestnika inicjatyw. Świadczy to o zainteresowaniu mieszkańców tworzeniem własnych projektów i mimo nie przedstawiania na forum publicznym swoich pomysłów – zamiarem udziału w konkursie.

MIEJSKI OŚRODEK KULTURY W ZAMBROWIE

VI. WNIOSKI

Formułując diagnozę potrzeb kulturalnych mieszkańców Zambrowa opierano się na dwóch niezależnych od siebie źródłach –informacjach Miejskiego Ośrodka Kultury (i pochodzących od niego również danych GUS) oraz opiniach mieszkańców. Z jednej więc strony podjęte zostały próby nakreślenia preferencji kulturalnych na bazie trendów kulturalnych w kraju i regionie, a z drugiej – w oparciu o bezpośrednio zgłaszane przez Zambrowian postulaty.

Miejski Ośrodek Kultury w Zambrowie na podstawie statystyk i porównań do innych ośrodków jawi się jako placówka oferująca szerokie perspektywy kulturalne dla swoich mieszkańców. Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców oraz zainteresowanie poszczególnymi formami działalności, należy uznać ofertę MOK za wysoce nasyconą. Niemniej jednak stwierdzone zostały, jeszcze zanim zestawiono opinie mieszkańców, deficyty w zakresie edukacji artystycznej dotyczącej: fotografii, rękodzieła tradycyjnego, muzyki z gatunku: rock, hip-hop, reggae. Ponadto zdiagnozowano wysokie zainteresowanie takimi formami aktywności kulturalnej jak: kino, koncerty muzyczne, widowiska teatralne, kabarety, imprezy plenerowe a także biblioteka i kontakt historią (poprzez RIH, imprezy historyczne czy film historyczny).

Zebrane wśród mieszkańców opinie częściowo potwierdziły ww. wnioski –kino, muzyka i teatr stanowią najbardziej atrakcyjne formy kulturalne dla Zambrowian. Mieszkańcy w większym stopniu niż komercyjne wydarzenia z udziałem gwiazd, cenią sobie bezpłatne występy lokalnych artystów. W przypadku koncertów znanych muzyków, najczęściej wybierają znane i lubiane zespoły z obszaru muzyki rozrywkowej i tanecznej, a wśród młodzieży również rockowej i rapu. Osoby starsze preferowałyby natomiast w Zambrowie koncerty poezji śpiewanej.

Pośród pomysłów na kulturę w Zambrowie w niedalekiej przyszłości pojawiły się m. in. propozycje zwiększenia liczby: imprez plenerowych, przedstawień i koncertów młodych lokalnych artystów, zajęć warsztatowych z zakresu rękodzieła tradycyjnego i spotkań z ciekawymi postaciami. Ponadto zgłaszano idee zupełnie nowych inicjatyw, takich jak: gry miejskie, festiwal literacki, noc bibliotek, wspólne malowanie murali czy warsztaty kulinarne.

Mimo stosunkowo niewielkiego zainteresowania pierwszymi spotkaniami z mieszkańcami, anonimowe ankiety okazały się wielkim sukcesem. Zambrowianie nie tylko wyrazili swój stosunek do obecnej oferty MOK w Zambrowie, ale przede wszystkim wskazali własne, często nietuzinkowe pomysły. Niezależnie od tego, czy będą one realizowane jeszcze w 2015 roku, w ramach projektu „Kultura po zambrowsku”, na pewno stanowiąc będą bezcenne źródło wiedzy i inspiracji dla rozwoju oferty kulturalnej MOK w przyszłości.

MIEJSKI OŚRODEK KULTURY W ZAMBROWIE

Na licencji CREATIVE COMMONS

Miejski Ośrodek Kultury w Zambrowie

ul. Wyszyńskiego 2a, 18-300 Zambrów

e-mail : mok.zambrow@interia.pl

[www: mokzambrow.pl](http://www.mokzambrow.pl)

**[KULTURA
DOSTĘPNA**

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

DOM
KULTURY+

MIEJSKI
OSRODEK KULTURY
W ZAMBROWIE

*„Dofinansowano ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu
Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne 2015”.*

Publikacja opracowana w ramach projektu „Kultura po zambrowsku” dofinansowanego ze środków
Narodowego Centrum Kultury z Programu Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne 2015